

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 4148/2023
07.12.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић, Драгане Бољевић, Радославе Мађаров и Весне Станковић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., ББ из ..., ВВ из ..., ГГ из ..., ДД из ... и ЂЂ из ..., чији је заједнички пуномоћник Филип Домазет адвокат из ..., против тужене Република Србија - Министарство унутрашњих послова, Одред жандармерије, коју заступа Државно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2607/2023 од 06.07.2023. године, у седници одржаној 07.12.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2607/2023 од 06.07.2023. године - дела става првог изреке којима је одбијена жалба тужилаца у погледу одлуке о неисплаћеном додатку на плату-стања приправности.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 2607/2023 од 06.07.2023. године у делу става првог изреке и пресуда Основног суда у Нишу П1 941/2017 од 06.03.2023. године, у ставу трећем и четвртном изреке, тако што **СЕ ОБАВЕЗУЈЕ** тужена да тужиоцима исплати накнаду по основу неисплаћеног додатка на плату – стања приправности:

Тужиоцу АА из ..., укупан износ од 215.057,66 динара,

и то:

- за месец март 2014. године износ од 4.331,57 динара са законском затезном каматом почев од 01.05.2014. године,
- за месец април 2014. године износ од 6.761,66 динара са законском затезном каматом почев од 01.06.2014. године,
- за месец јун 2014. године износ од 7.436,80 динара са законском затезном каматом почев од 01.08.2014. године,
- за месец јул 2014. године износ од 12.615,03 динара са законском затезном каматом почев од 01.09.2014. године,
- за месец септембар 2014. године износ од 9.607,60 динара са законском затезном каматом почев од 01.11.2014. године,

-за месец октобар 2014. године износ од 5.343,65 динара са законском затезном каматом почев од 01.12.2014. године,
-за месец новембар 2014. године износ од 16.592,02 динара са законском затезном каматом почев од 01.01.2015. године,
-за месец децембар 2014. године износ од 5.023,98 динара са законском затезном каматом почев од 01.02.2015. године,
-за месец јануар 2015. године износ од 7.548,61 динара са законском затезном каматом почев од 01.03.2015. године,
-за месец фебруар 2015. године износ од 2.767,82 динара са законском затезном каматом почев од 01.04.2015. године,
-за месец март 2015. године износ од 9.705,35 динара са законском затезном каматом почев од 01.05.2015. године,
-за месец април 2015. године износ од 1.078,37 динара са законском затезном каматом почев од 01.06.2015. године,
-за месец јун 2015. године износ од 20.489,06 динара са законском затезном каматом почев од 01.08.2015. године,
-за месец јул 2015. године износ од 9.971,03 динара са законском затезном каматом почев од 01.09.2015. године,
-за месец август 2015. године износ од 4.142,32 динара са законском затезном каматом почев од 01.10.2015. године,
-за месец септембар 2015. године износ од 6.116,26 динара са законском затезном каматом почев од 01.11.2015. године,
-за месец децембар 2015. године износ од 9.082,88 динара са законском затезном каматом почев од 01.02.2016. године,
-за месец јануар 2016. године износ од 11.860,98 динара са законском затезном каматом почев од 01.03.2016. године,
-за месец фебруар 2016. године износ од 7.269,63 динара са законском затезном каматом почев од 01.04.2016. године,
-за месец март 2016. године износ од 5.414,79 динара са законском затезном каматом почев од 01.05.2016. године,
-за месец април 2016. године износ од 4.212,53 динара са законском затезном каматом почев од 01.06.2016. године,
-за месец мај 2016. године износ од 9.869,85 динара са законском затезном каматом почев од 01.07.2016. године,
-за месец јун 2016. године износ од 6.579,90 динара са законском затезном каматом почев од 01.08.2016. године,
-за месец јул 2016. године износ од 9.790,38 динара са законском затезном каматом почев од 01.09.2016. године,
-за месец септембар 2016. године износ од 10.722,79 динара са законском затезном каматом почев од 01.11.2016. године,
-за месец октобар 2016. године износ од 10.722,79 динара са законском затезном каматом почев од 01.12.2016. године;

тужиоцу ББ из ..., укупан износ од 263.873,06 динара, и то:

-за месец март 2014. године износ од 10.910,10 динара са законском затезном каматом почев од 01.05.2014. године,
-за месец април 2014. године износ од 5.371,00 динара са законском затезном каматом почев од 01.06.2014. године,

-за месец мај 2014. године износ од 5.434,84 динара са законском затезном каматом почев од 01.07.2014. године,
-за месец јун 2014. године износ од 10.912,58 динара са законском затезном каматом почев од 01.08.2014. године,
-за месец јул 2014. године износ од 10.675,65 динара са законском затезном каматом почев од 01.09.2014. године,
-за месец септембар 2014. године износ од 11.274,80 динара са законском затезном каматом почев од 01.11.2014. године,
-за месец октобар 2014. године износ од 1.836,45 динара са законском затезном каматом почев од 01.12.2014. године,
-за месец новембар 2014. године износ од 8.743,34 динара са законском затезном каматом почев од 01.01.2015. године,
-за месец децембар 2014. године износ од 13.553,00 динара са законском затезном каматом почев од 01.02.2015. године,
-за месец јануар 2015. године износ од 10.713,18 динара са законском затезном каматом почев од 01.03.2015. године,
-за месец април 2015. године износ од 1.037,40 динара са законском затезном каматом почев од 01.06.2015. године,
-за месец мај 2015. године износ од 9.056,71 динара са законском затезном каматом почев од 01.07.2015. године,
-за месец јун 2015. године износ од 4.495,42 динара са законском затезном каматом почев од 01.08.2015. године,
-за месец јул 2015. године износ од 14.222,97 динара са законском затезном каматом почев од 01.09.2015. године,
-за месец август 2015. године износ од 8.332,17 динара са законском затезном каматом почев од 01.10.2015. године,
-за месец септембар 2015. године износ од 2.420,61 динара са законском затезном каматом почев од 01.11.2015. године,
-за месец октобар 2015. године износ од 9.682,44 динара са законском затезном каматом почев од 01.12.2015. године,
-за месец новембар 2015. године износ од 10.165,94 динара са законском затезном каматом почев од 01.01.2016. године,
-за месец децембар 2015. године износ од 11.232,64 динара са законском затезном каматом почев од 01.02.2016. године,
-за месец јануар 2016. године износ од 3.460,06 динара са законском затезном каматом почев од 01.03.2016. године,
-за месец фебруар 2016. године износ од 12.686,87 динара са законском затезном каматом почев од 01.04.2016. године,
-за месец март 2016. године износ од 5.766,76 динара са законском затезном каматом почев од 01.05.2016. године,
-за месец април 2016. године износ од 4.467,43 динара са законском затезном каматом почев од 01.06.2016. године,
-за месец мај 2016. године износ од 10.705,90 динара са законском затезном каматом почев од 01.07.2016. године,
-за месец јун 2016. године износ од 11.215,71 динара са законском затезном каматом почев од 01.08.2016. године,
-за месец јул 2016. године износ од 10.828,96 динара са законском затезном каматом почев од 01.09.2016. године,
-за месец септембар 2016. године износ од 10.342,88 динара са законском затезном каматом почев од 01.11.2016. године,

-за месец октобар 2016. године износ од 16.253,09 динара са законском затезном каматом почев од 01.12.2016. године,
-за месец јануар 2017. године износ од 6.981,44 динара са законском затезном каматом почев од 01.03.2017. године,
-за месец фебруар 2017. године износ од 11.092,73 динара са законском затезном каматом почев од 01.04.2017. године;

тужиоцу ВВ из ..., укупан износ од 223.803,44 динара, и то:

-за месец март 2014. године износ од 10.981,73 динара са законском затезном каматом почев од 01.05.2014. године,
-за месец април 2014. године износ од 4.883,16 динара са законском затезном каматом почев од 01.06.2014. године,
-за месец мај 2014. године износ од 5.475,80 динара са законском затезном каматом почев од 01.07.2014. године,
-за месец јун 2014. године износ од 11.096,54 динара са законском затезном каматом почев од 01.08.2014. године,
-за месец јул 2014. године износ од 10.874,28 динара са законском затезном каматом почев од 01.09.2014. године,
-за месец септембар 2014. године износ од 11.132,26 динара са законском затезном каматом почев од 01.11.2014. године,
-за месец октобар 2014. године износ од 12.109,26 динара са законском затезном каматом почев од 01.12.2014. године,
-за месец новембар 2014. године износ од 8.735,18 динара са законском затезном каматом почев од 01.01.2015. године,
-за месец децембар 2014. године износ од 5.614,29 динара са законском затезном каматом почев од 01.02.2015. године,
-за месец јануар 2015. године износ од 11.534,06 динара са законском затезном каматом почев од 01.03.2015. године,
-за месец март 2015. године износ од 9.667,39 динара са законском затезном каматом почев од 01.05.2015. године,
-за месец април 2015. године износ од 1.035,79 динара са законском затезном каматом почев од 01.06.2015. године,
-за месец мај 2015. године износ од 9.042,63 динара са законском затезном каматом почев од 01.07.2015. године,
-за месец јун 2015. године износ од 4.492,63 динара са законском затезном каматом почев од 01.08.2015. године,
-за месец јул 2015. године износ од 4.958,42 динара са законском затезном каматом почев од 01.09.2015. године,
-за месец август 2015. године износ од 9.051,08 динара са законском затезном каматом почев од 01.10.2015. године,
-за месец септембар 2015. године износ од 2.419,11 динара са законском затезном каматом почев од 01.11.2015. године,
-за месец октобар 2015. године износ од 8.985,25 динара са законском затезном каматом почев од 01.12.2015. године,
-за месец фебруар 2016. године износ од 7.016,40 динара са законском затезном каматом почев од 01.04.2016. године,
-за месец март 2016. године износ од 5.057,59 динара са законском затезном каматом почев од 01.05.2016. године,

-за месец април 2016. године износ од 11.817,09 динара са законском затезном каматом почев од 01.06.2016. године,
-за месец мај 2016. године износ од 11.984,94 динара са законском затезном каматом почев од 01.07.2016. године,
-за месец јун 2016. године износ од 5.287,48 динара са законском затезном каматом почев од 01.08.2016. године,
-за месец јул 2016. године износ од 14.402,08 динара са законском затезном каматом почев од 01.09.2016. године,
-за месец август 2016. године износ од 10.789,52 динара са законском затезном каматом почев од 01.10.2016. године,
-за месец септембар 2016. године износ од 9.869,95 динара са законском затезном каматом почев од 01.11.2016. године,
-за месец октобар 2016. године износ од 4.431,41 динара са законском затезном каматом почев од 01.12.2016. године,
-за месец новембар 2016. године износ од 1.058,15 динара са законском затезном каматом почев од 01.01.2017. године;

тужиоцу ГГ из ..., укупан износ од 243.753,32 динара, и то:

-за месец март 2014. године износ од 3.362,10 динара са законском затезном каматом почев од 01.05.2014. године,
-за месец април 2014. године износ од 6.410,05 динара са законском затезном каматом почев од 01.06.2014. године,
-за месец мај 2014. године износ од 15.137,40 динара са законском затезном каматом почев од 01.07.2014. године,
-за месец јул 2014. године износ од 6.268,46 динара са законском затезном каматом почев од 01.09.2014. године,
-за месец август 2014. године износ од 4.601,58 динара са законском затезном каматом почев од 01.10.2014. године,
-за месец септембар 2014. године износ од 10.384,71 динара са законском затезном каматом почев од 01.11.2014. године,
-за месец октобар 2014. године износ од 5.014,07 динара са законском затезном каматом почев од 01.12.2014. године,
-за месец новембар 2014. године износ од 15.568,68 динара са законском затезном каматом почев од 01.01.2015. године,
-за месец децембар 2014. године износ од 4.834,99 динара са законском затезном каматом почев од 01.02.2015. године,
-за месец јануар 2015. године износ од 3.032,86 динара са законском затезном каматом почев од 01.03.2015. године,
-за месец фебруар 2015. године износ од 7.784,34 динара са законском затезном каматом почев од 01.04.2015. године,
-за месец март 2015. године износ од 2.358,89 динара са законском затезном каматом почев од 01.05.2015. године,
-за месец април 2015. године износ од 9.435,57 динара са законском затезном каматом почев од 01.06.2015. године,
-за месец јун 2015. године износ од 9.444,60 динара са законском затезном каматом почев од 01.08.2015. године,
-за месец август 2015. године износ од 8.454,34 динара са законском затезном каматом почев од 01.10.2015. године,

-за месец септембар 2015. године износ од 4.384,99 динара са законском затезном каматом почев од 01.11.2015. године,
-за месец октобар 2015. године износ од 11.468,44 динара са законском затезном каматом почев од 01.12.2015. године,
-за месец новембар 2015. године износ од 11.304,21 динара са законском затезном каматом почев од 01.01.2016. године,
-за месец децембар 2015. године износ од 980,67 динара са законском затезном каматом почев од 01.02.2016. године,
-за месец јануар 2016. године износ од 8.592,57 динара са законском затезном каматом почев од 01.03.2016. године,
-за месец фебруар 2016. године износ од 5.012,34 динара са законском затезном каматом почев од 01.04.2016. године,
-за месец март 2016. године износ од 9.158,84 динара са законском затезном каматом почев од 01.05.2016. године,
-за месец мај 2016. године износ од 14.362,72 динара са законском затезном каматом почев од 01.07.2016. године,
-за месец јун 2016. године од 1.025,91 динара са законском затезном каматом почев од 01.08.2016. године,
-за месец јул 2016. године износ од 8.956,34 динара са законском затезном каматом почев од 01.09.2016. године,
-за месец август 2016. године износ од 12.102,75 динара са законском затезном каматом почев од 01.10.2016. године,
-за месец септембар 2016. године износ од 10.943,02 динара са законском затезном каматом почев од 01.11.2016. године,
-за месец октобар 2016. године износ од 8.956,34 динара са законском затезном каматом почев од 01.12.2016. године,
-за месец новембар 2016. године износ од 4.787,57 динара са законском затезном каматом почев од 01.01.2017. године,
-за месец децембар 2016. године износ од 4.852,08 динара са законском затезном каматом почев од 01.02.2017. године,
-за месец јануар 2017. године износ од 14.376,53 динара са законском затезном каматом почев од 01.03.2017. године,
-за месец фебруар 2017. године износ од 395,35 динара са законском затезном каматом почев од 01.04.2017. године;

тужиоцу ДД пз ... укупан износ од 209.161,39 динара, и то:

-за месец март 2014. године износ од 10.643,48 динара са законском затезном каматом почев од 01.05.2014. године,
-за месец април 2014. године износ од 4.996,79 динара са законском затезном каматом почев од 01.06.2014. године,
-за месец мај 2014. године износ од 5.017,85 динара са законском затезном каматом почев од 01.07.2014. године,
-за месец јун 2014. године износ од 10.465,13 динара са законском затезном каматом почев од 01.08.2014. године,
-за месец јул 2014. године износ од 6.138,00 динара са законском затезном каматом почев од 01.09.2014. године,
-за месец август 2014. године износ од 4.972,57 динара са законском затезном каматом почев од 01.10.2014. године,

-за месец септембар 2014. године износ од 10.541,52 динара са законском затезном каматом почев од 01.11.2014. године,
-за месец октобар 2014. године износ од 356,76 динара са законском затезном каматом почев од 01.12.2014. године,
-за месец новембар 2014. године износ од 10.362,56 динара са законском затезном каматом почев од 01.01.2015. године,
-за месец децембар 2014. године износ 4.827,28 динара са законском затезном каматом почев од 01.02.2015. године,
-за месец јануар 2015. године износ 3.028,02 динара са законском затезном каматом почев од 01.03.2015. године,
-за месец април 2015. године износ од 9.420,51 динара са законском затезном каматом почев од 01.06.2015. године,
-за месец јун 2015. године износ од 9.420,51 динара са законском затезном каматом почев од 01.08.2015. године,
-за месец август 2015. године износ од 9.878,57 динара са законском затезном каматом почев од 01.10.2015. године,
-за месец септембар 2015. године износ од 5,051,54 динара са законском затезном каматом почев од 01.11.2015. године;
-за месец октобар 2015. године износ од 4,378,00 динара са законском затезном каматом почев од 01.12.2015. године,
-за месец новембар 2015. године износ од 6.716,06 динара са законском затезном каматом почев од 01.01.2016, године,
-за месец децембар 2015. године износ од 1.025,05 динара са законском затезном каматом почев од 01.02.2016. године,
-за месец јануар 2016. године износ од 8,981,39 динара са законском затезном каматом почев од 01.03.2016. године,
-за месец март 2016 године износ од 9.567,13 динара са законском затезном каматом почев од 01.05.2016. године,
-за месец април 2016. године износ од 10.487,94 динара са законском затезном каматом почев од 01.06.2016. године,
-за месец мај 2016. године износ од 15.731,91 динара са законском затезном каматом почев од 01.07.2016. године,
-за месец јун 2016. године износ од 1.430,17 динара са законском затезном каматом почев од 01.08.2016. године,
-за месец јул 2016. године износ од 14.982,77 динара са законском затезном каматом почев од 01.09.2016. године,
-за месец август 2016. године износ од 13.679,92 динара са законском затезном каматом почев од 01.10.2016. године,
-за месец септембар 2016. године износ од 11.441,39 динара са законском затезном каматом почев од 01.11.2016. године,
-за месец октобар 2016. године износ од 5.618,54 динара са законском затезном каматом почев од 01.12.2016. године;

тужиоцу ЂЂ из ..., укупан износ од 235.912,66 динара, и то:

-за месец март 2014. године износ од 10.662,14 динара са законском затезном каматом почев од 01.05.2014. године,
-за месец април 2014. године износ од 9.657,25 динара са законском затезном каматом почев од 01.06.2014. године,

- за месец мај 2014. године износ од 8.613,46 динара са законском затезном каматом почев од 01.07.2014. године,
- за месец јун 2014. године износ од 2.508,08 динара са законском затезном каматом почев од 01.08.2014. године,
- за месец август 2014. године износ од 9.391,35 динара са законском затезном каматом почев од 01.10.2014. године,
- за месец септембар 2014. године износ од 5.456,67 динара са законском затезном каматом почев од 01.11.2014. године,
- за месец октобар 2014. године износ од 9.820,15 динара са законском затезном каматом почев од 01.12.2014. године,
- за месец децембар 2014. године износ од 8.838,14 динара са законском затезном каматом почев од 01.02.2015. године,
- за месец фебруар 2015. године износ од 10.163,86 динара са законском затезном каматом почев од 01.04.2015. године,
- за месец април 2015. године износ од 11.085,44 динара са законском затезном каматом почев од 01.06.2015. године,
- за месец јул 2015. године износ од 6.003,17 динара са законском затезном каматом почев од 01.09.2015. године,
- за месец август 2015. године износ од 12.803,75 динара са законском затезном каматом почев од 01.10.2015. године,
- за месец септембар 2015. године износ од 9.248,90 динара са законском затезном каматом почев од 01.11.2015. године,
- за месец октобар 2015. године износ од 5.285,09 динара са законском затезном каматом почев од 01.12.2015. године,
- за месец новембар 2015. године износ од 9.686,17 динара са законском затезном каматом почев од 01.01.2016. године,
- за месец децембар 2015. године износ од 8.962,03 динара са законском затезном каматом почев од 01.02.2016. године,
- за месец јануар 2016. године износ од 8.462,97 динара са законском затезном каматом почев од 01.03.2016. године,
- за месец фебруар 2016. године износ од 3.878,86 динара са законском затезном каматом почев од 01.04.2016. године,
- за месец март 2016. године износ од 11.279,64 динара са законском затезном каматом почев од 01.05.2016. године,
- за месец април 2016. године износ од 13.059,86 динара са законском затезном каматом почев од 01.06.2016. године,
- за месец мај 2016. године износ од 2.358,47 динара са законском затезном каматом почев од 01.07.2016. године,
- за месец јун 2016. године износ од 8.760,03 динара са законском затезном каматом почев од 01.08.2016. године,
- за месец јул 2016. године износ од 9.883,12 динара са законском затезном каматом почев од 01.09.2016. године,
- за месец август 2016. године износ од 7.734,61 динара са законском затезном каматом почев од 01.10.2016. године,
- за месец септембар 2016. године износ од 9.433,88 динара са законском затезном каматом почев од 01.11.2016. године,
- за месец октобар 2016. године износ од 3.529,68 динара са законском затезном каматом почев од 01.12.2016. године,
- за месец новембар 2016. године износ од 9.433,88 динара са законском затезном каматом почев од 01.01.2017. године,

-за месец јануар 2017. године износ од 9.912,02 динара са законском затезном каматом почев од 01.03.2017. године и обавезује тужена да на наведене новчане износе обрачуна и надлежним фондовима уплати за тужиоце припадајуће доприносе за обавезно социјално осигурање.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцима солидарно накнади трошкове првостепеног поступка у укупном износу од 337.775,00 динара као и тужиоцу АА износ од 14.863,00 динара, тужиоцу ББ износ од 14.667,00 динара, тужиоцу ВВ износ од 15.818,00 динара, тужиоцу ГГ износ од 13.882,00 динара, тужиоцу ДД износ од 14.431,00 динара и тужиоцу ЂЂ износ од 14.677,00 динара и на име трошкова другостепеног поступка износ од 115.000,00 динара и на име ревизијског поступка износ од 368.250,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 2607/2023 од 06.07.2023. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе тужилаца и тужене и потврђена пресуда Основног суда у Нишу П1 941/2017 од 06.03.2023. године у ставу првом, другом, трећем, четвртном и петом изреке, којом је обавезана тужена да тужиоцима за период од марта 2014. године закључно са фебруаром 2017. године на име неисплаћеног прековременог рада, на име неисплаћеног ноћног рада за период март 2014. године до јуна 2016. године и на име неисплаћеног рада на дан државног празника исплати новчане износе наведене у првом ставу изреке првостепене пресуде, са законском затезном каматом почев од дана доспелости сваког појединачног износа до исплате и да тужиоцима на наведене месечне износе из става првог изреке пресуде обрачуна и надлежним Фондовима уплати доприносе за обавезно социјално осигурање у складу са важећим прописима у року од 15 дана, а одбијен као неоснован тужбени захтев тужилаца да се обавезе тужена да им на име неисплаћеног додатка на плату – стање приправности за период од марта 2014. године до октобра 2016. године исплати појединачно одређене новчане износе са законском затезном каматом почев од дана доспелости до исплате и да на наведене износе из става трећег изреке пресуде тужена обрачуна и надлежним фондовима уплати доприносе за обавезно социјално осигурање у складу са важећим прописима. Ставом петим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену - дела којим је потврђена првостепена пресуда у ставу трећем, четвртном и шестом изреке, тужиоци су благовремено изјавили ревизију, због погрешне примене материјалног права, с предлогом да се о истој одлучује на основу члана 404. Закона о парничном поступку, ради уједначавања судске праксе.

По оцени Врховног суда, у конкретном случају је потребно уједначавање судске праксе у погледу питања права запослених у Министарству унутрашњих послова на исплату „теренског додатка“ у утуженом периоду, због чега је применом члана 404. ЗПП одлучено као у првом ставу изреке.

Испитујући изјављену ревизију, на основу члана 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су у радном односу код тужене, на неодређено време, на радним местима у Нишу, у седишту Четвртог одреда жандармерије. У утуженом периоду од марта 2014. године до фебруара 2017. године тужиоци су били упућени и боравили у копненој зони безбедности по петнаестак дана у просеку, у временским интервалима наведеним у редним листама које је доставила тужена. Радно време им је за време боравка у копненој зони евидентирано као осмочасовно радно време, при чему је њихово радно ангажовање уствари било 24 часа дневно, пошто су заправо све време били у униформама, у стању приправности, а то време им није приказано кроз евиденцију часова рада. За време 15 дана боравка у копненој зони безбедности, тужиоци нису могли да напуштају базу, јер су 24 часа били на располагању послодавцу, све време у униформи и опреми. За то време тужени послодавац им је плаћао осмочасовно радно време, а писмене наредбе за приправност им нису издаване, већ само усмене наредбе претпостављених. У редним листама које је доставила тужена, ангажовање и боравак тужилаца у копненој зони безбедности означен је ознаком "З". Висину спорног потраживања тужилаца првостепени суд је утврдио на основу обрачуна судског вештака економско-финансијске струке имајући у виду евиденцију коју је тужена доставила (редне листе), а у којој су означени периоди када су тужиоци боравили и били ангажовани у копненој зони безбедности, на основу претходно донете писане наредбе команданта одреда.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су, позивајући се на одредбу члана 7. Посебног колективног уговора за полоцијске службенике (Службени гласник бр.22//2015), одбили тужбени захтев тужилаца, са образложењем да полицијски службеник може бити стављен у стање приправности само на основу посебног распореда приправности за рад или налога за приправност који сачињава непосредни руководилац у којем, између осталог, мора бити наведено име полицијског службеника који је распоређен на тим радним местима, назив радног места за које се одређује приправност као и трајање приправности, па како тужиоци нису доказали да је за приправност постојао распоред или пак писани налог претпостављеног за ступање у режим приправности, то је закључак нижестепених судова да тужиоци у спорном периоду нису ни били у стању приправности те да у таквој ситуацији не могу са успехом остварити право на исплату накнаде по овом основу у судском поступку.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су приликом одлучивања о захтеву тужилаца за накнаду на име стања приправности погрешно применили материјално право.

Закон о полицији ("Службени гласник РС", бр. 101/2005, 63/2009 ...92/2011), у одредби члана 147.а) став 1. тачка 5. подтачка 4., прописује да запослени има право на додатак на плату: за додатно оптерећење на раду, за дежурство ван радног времена (приправност) – 10% од основне плате. У одредби члана 137. истог Закона, прописано је да полицијском службенику због отежаних услова рада, природа послова и одговорности за обављање послова, стаж осигурања рачуна се у увећаном трајању у складу са посебним законом. Отежаним условима рада у смислу овог рада сматрају се: 1) повећана опасност за живот и здравље; 2) обављање послова дуже од утврђеног

радног времена услед непредвидивих задатака; 3) нередовност у раду, односно рад у неправилним временским циклусима и слично; 4) рад за државне празнике и у нерадне дане; 5) приправност (на радном или другом радном месту или у стану према налогу надређеног полицијског службеника) и слични видови активног и пасивног дежурства.

Закон о платама државних службеника и намештеника ("Службени гласник РС", бр. 62/06 ... 94/14), у одредби члана 28. прописује да државни службеник који ван радног времена мора да буде доступан (у приправности) да би ако устреба извршио неки посао свог радног места, има право на додатак на приправност.

Одредбом члана 7. Посебног колективног уговора за полицијске службенике ("Службени гласник РС", бр. 22/2015), који је ступио на снагу 07.03.2015. године, предвиђено да је полицијски службеник у обавези сталне приправности када околности посла и задатка то захтевају. Приправност подразумева обавезу полицијског службеника да се, по писаном налогу руководиоца налази у стању сталног потребног степена спремности која омогућава да се полицијски службеник одазове на позив послодавца и стави на располагање на месту рада на другом месту које одреди послодавац или предузме интервенцију, радњу, контакт или сличну активност по налогу послодавца. Време ефективног рада по позиву рачуна се као прековремени рад. На основу одредбе члана 12. став 1. тачка 5. алинеја 4. тог Пословника, предвиђено је да полицијски службеник има право на додатак на плату за дежурство ван радног времена – приправност од 10% од основне плате.

Закон о полицији ("Службени гласник РС", бр. 6 од 28. јануара од 2016. године) у одредби члана 154. прописује да је полицијски службеник дужан, у обављању полицијских послова, да ради по посебном распореду рада (дневном или недељном) које одређује непосредни руководиоца. Непосредни руководиоца из става 1. овог члана дужан је да обавести полицијског службеника о распореду и промени распореда радног времена најмање 24 сата пре промене распореда радног времена (став 2.). Посебан распоред рада у смислу става 1. овог члана подразумева, између осталог, под тачком 7. и приправност за рад. На основу одредбе члана 156. истог Закона, полицијски службеник је у обавези приправности када околности посла и задатак то захтевају, при чему приправност, у смислу тог Закона, подразумева стање спремности одазива на позив непосредног руководиоца или лица овлашћеног за долазак на рад. Према одредби члана 187. истог Закона, полицијски службеник остварује право на увећану плату за приправност за сваки сат приправности у висини од 10% вредности радног сата основне плате.

У конкретном случају, тужиоци су по усменом налогу послодавца боравили у копненој зони безбедности где су констатно имали обавезу да буду у стању спремности, тј. борбене готовости, пошто су се налазили на извршењу посебног задатка обезбеђивања и одржавања мира на простору копнене зоне безбедности дуж административне линије са Косовом и Метохијом, а тужена тужиоцима није вредновала приправност нити је вршила исплату додатка на плату по том основу. По истеку редовних осам сати рада, за све време трајања приправности, тужиоци су били ангажовани, по усменом налогу претпостављеног, ван круга базе, у униформама и под опремом.

Код тако утврђеног чињеничног стања, следи да је тужена дужна да тужиоцима исплати накнаду на име приправности, пошто она није пружила ниједан доказ из ког

би суд евентуално могао да утврди другачије чињенично стање и изведе другачији чињенично правни закључак о ангажовању тужилаца у утуженом периоду, у стању приправности. Закључак нижестепених судова да се не може сматрати да су тужиоци у спорном периоду били у стању приправности за који им припада додатак на плату због тога што не постоји писани налог руководиоца нити доказ да су тужиоци, по посебном распореду рада били ванредно ангажовани, односно да су се налазили у стању приправности, заснован је на погрешној примени материјалног права. Супротно томе, прописи важећи у утуженом периоду нису предвиђали обавезу постојања писаног налога за приправност већ приправност подразумева обавезу полицијског службеника да се одазове на позив послодавца и стави на располагање на месту рада или на другом месту које одреди послодавац. За радно ангажовање тужилаца, у смислу приправности, постојао усмени налог њихових непосредних руководиоца. То што полицијски службеник може бити стављен у приправност само на основу посебног распореда приправности за рад или налога за приправност који сачињава непосредни руководиоца, не значи да је на тужиоцима био терет доказивања чињенице постојања посебног распореда приправности за рад којим су они били обухваћени. Супротно томе, у ситуацији када су тужиоци тврдили и доказали да су у утуженом периоду, били у стању приправности, по основу усмених налога својих непосредних руководиоца, на туженој, која ту чињеницу оспорава, је био терет доказивања постојања посебног распореда приправности за рад у утуженом периоду, којим тужиоци нису били обухваћени, а ту чињеницу тужена није доказала. Због тога тужиоци основано у ревизији указују на погрешну примену материјалног права.

Из изложених разлога, Врховни суд је одлуку као у ставу првом изреке донео применом одредбе члана 416. став 1. Закона о парничном поступку.

Тужиоци су успели у поступку, па им сходно члану 153 став 1., 154. и 165. став 2. Закона о парничном поступку, припадају трошкови целог поступка, у складу са одређеним захтевом и важећом Адвокатске тарифе и који обухватају трошкове: за састав тужбе и два образложена поднеска износ од 63.000,00 динара, присуство пуномоћника на осам одржаних рочишта износ од 189.000,00 динара и два неодржана рочишта износ од 43.875,00 динара, састав жалбе износ од 115.000,00 динара, састав ревизије износ од 173.250,00 динара (са увећањем за 50% за сваког наредног тужиоца), трошкова вештачења у износу од 36.000,00 динара, судских такси за тужбу износ од 5.900,00 динара и таксе на првостепену одлуку и то за тужиоца АА износ од 14.863,00 динара, за тужиоца ББ износ од 14.667,00 динара, за тужиоца ВВ износ од 15.818,00 динара, за тужиоца ГГ износ од 13.882,00 динара, за тужиоца ДД износ од 14.431,00 динара и тужиоца ЂЂ износ од 14.677,00 динара, и судске таксе на ревизију и одлуку по ревизији у износу од по 97.500,00 динара, применом важеће Таксене тарифе.

**Председник већа судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић